מִשָּׁלֹשׁ לָאָרֶץ (תרומת הדשן סימן ע"ד): **ח** (כט) [ע]לֶחִי שֶׁעֲשָׂאוֹ (ד) מֵעֲצֵי אֲשֵׁרָה, (ל) כָּשֵׁר: **ט** (ה) [פ]בֵּין שֶׁנִּרְאֵית בְּלִיטַת הַלֶּחִי לָעוֹמְדִים בְּתוֹךְ הַמָּבוֹי (לא) [צ]וְאֵינָהּ נִרְאֵית לָעוֹמְדִים בַּחוּץ, [ק]בֵּין שֶׁנִּרְאֵית לָעוֹמְדִים בַּחוּץ (לב) נֶגֶד חֲלַל הַמָּבוֹי (תוספות (ט: ד"ה ולרשב"ג) והרא"ש פרק קמא דערובין (סי' יא)) [ר]וְאֵינָהּ נִרְאֵית (לג) לָעוֹמְדִים בִּפְנִים, כָּשֵׁר: **י** (לד) [ש]הִרְחִיקוֹ מֵהַכֹּתֶל שְׁלֹשָׁה (לה) אוֹ שֶׁהִגְבִּיהוֹ מֵהָאָרֶץ שְׁלֹשָׁה, פָּסוּל. [ת]וְאִם הִגְבִּיהוֹ פָּחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה, אַף עַל פִּי שֶׁאֵין בּוֹ אֶלָּא שִׁבְעָה וּמַשֶּׁהוּ, (לו) כָּשֵׁר: **יא** [א]אֲפִלּוּ לֹא עֲשָׂאוֹ לְשֵׁם לֶחִי אֶלָּא (לז) שֶׁנִּזְדַּמֵּן לוֹ שָׁם מֵאֵלָיו, כָּשֵׁר, [ב]וּבִלְבַד שֶׁיִּסְמְכוּ עָלָיו מֵעֶרֶב שַׁבָּת. * אֲבָל לֹא סָמְכוּ עָלָיו מֵעֶרֶב שַׁבָּת (לח) כְּגוֹן שֶׁהָיָה שָׁם לֶחִי אַחֵר וְנָפַל בְּשַׁבָּת וּבָאִים עַכְשָׁו לִסְמֹךְ עַל זֶה, לֹא. (אֲבָל לֹא הָיָה שָׁם לֶחִי אַחֵר מֵעֶרֶב שַׁבָּת, (לט) כְּאִלּוּ סָמְכוּ עָלָיו דָּמִי) (בית יוסף בשם רש"י (טו. ד"ה העומד) והגהות אשרי (פ"א סי' כ) והמגיד פרק י"ז (הכ"ב)): **יב** (מ) [ג]לֶחִי הָעוֹמֵד (מא) מֵאֵלָיו, אֲפִלּוּ סָמְכוּ עָלָיו מֵעֶרֶב שַׁבָּת, אִם הַמָּבוֹי רָחָב יוֹתֵר מִשְּׁמוֹנֶה אַמּוֹת, [ד]אִם הַלֶּחִי בּוֹלֵט לְתוֹכוֹ (מב) אַרְבַּע אַמּוֹת אֵינוֹ נִדּוֹן מִשּׁוּם לֶחִי וְצָרִיךְ לֶחִי אַחֵר לְהַתִּירוֹ, [ה]וְיַעֲמִידֶנּוּ בָּרוּחַ שֶׁכְּנֶגְדּוֹ, [ו]וְאִם יִרְצֶה לְהַעֲמִידוֹ אֶצְלוֹ יַעֲשֶׂנּוּ [ז]מְעַט עָב אוֹ דַּק יוֹתֵר מֵהַבְּלִיטָה כְּדֵי שֶׁיְּהֵא נִכָּר שֶׁהוּא

ע מֻסְכָּם מֵהָאָמוֹרָאִים בְּעֵרוּבִין דַּף פ' (ע"ב), וְלֹא אָמְרִינַן דְּכַתּוּתֵי מִכְתַּת שִׁעוּרֵיהּ אַף עַל פִּי שֶׁצָּרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה בְּגָבְהוֹ עֲשָׂרָה טְפָחִים, כְּבָר יִשַּׁב זֶה שָׁם הָרֵב הַמַּגִּיד בְּפֶרֶק י"ז (הי"ב). **פ** מַסְקָנַת הַגְּמָרָא בְּדַף ט' (ע"ב). **צ** כָּזֶה ☜ לְפֵרוּשׁ רַשִׁ"י (שם ד"ה נראה מבפנים). **ק** כָּזֶה ☜ לְפֵרוּשׁ רַשִׁ"י (שם ד"ה נראה מבחוץ). **ר** כָּזֶה ☜ לְפֵרוּשׁ הַתּוֹסָפוֹת (שם ד"ה ולרשב"ג). **ש** שָׁם י"ד (ע"ב). **ת** הָרֵב הַמַּגִּיד בְּפֶרֶק י"ז (הכ"ב) בְּשֵׁם הָרַשְׁבָּ"א (עבוה"ק ש"א ס"ה). **א** שָׁם בַּגְּמָרָא ט"ו (ע"א) וּכְאַבַּיֵי, וְזוֹ אֶחָד מִן הִלְכוֹת יַעַ"ל קְנַ"ם (ראה ב"מ כב:). **ב** שָׁם. **ג** שָׁם ה' (ע"ב) וּכְרַב הוּנָא בְּרֵיהּ דְּרַב יְהוֹשֻׁעַ. **ד** כָּזֶה ☜ **ה** שָׁם כְּרַב פַּפָּא ☜ כָּזֶה **ו** שָׁם כְּרַב הוּנָא בְּרֵיהּ דְּרַב יְהוֹשֻׁעַ. **ז** כָּזֶה ☜

בְּאֵר הֵיטֵב

יַעֲקֹב חֵלֶק ב' סָעִיף ח': **ח** (ד) **מֵעֲצֵי.** דְּכֵיוָן דְּלֹא בָּעֵי אֶלָּא שִׁעוּר זוּטָא לֹא הֶחְמִירוּ חֲכָמִים, תּוֹסָפוֹת (פ: ד"ה אבל), וְעַיֵּן טַ"ז (סק"ד) וּבְיַד אַהֲרֹן: **ט** (ה) **בֵּין.** עַיֵּן טַ"ז (סק"ט) בָּזֶה:

בַּאוּר הֲלָכָה

יא * אֲבָל לֹא סָמְכוּ עָלָיו וְכוּ'. וְדַוְקָא בְּלֶחִי, אֲבָל בִּמְחִיצָה גְּמוּרָה מְבֹאָר בַּפּוֹסְקִים דִּמְהַנֵּי אֲפִלּוּ לֹא סָמְכוּ עָלָיו מֵעֶרֶב שַׁבָּת. וְעַיֵּן בִּפְרִי מְגָדִים (מש"ז סק"א) שֶׁמִּסְתַּפֵּק אֵיךְ הַדִּין לְעִנְיַן צוּרַת הַפֶּתַח אִם בַּשַּׁבָּת שֶׁעָבְרָה לֹא רָצוּ אַנְשֵׁי הָעִיר לְטַלְטֵל עַל יָדוֹ אִם מֻתָּר לִסְמֹךְ עַל זֶה בַּשַּׁבָּת הַבָּאָה כְּשֶׁלֹּא חָשְׁבוּ מֵעֶרֶב שַׁבָּת לִסְמֹךְ עָלָיו. וְדַע דַּאֲפִלּוּ בְּלֶחִי אִם עֲשָׂאוֹ מִתְּחִלָּה

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

שָׁלֹשׁ בְּצִמְצוּם, גַּם כֵּן בָּטֵל מִמֶּנּוּ שֵׁם לֶחִי וּכְדִלְקַמֵּהּ בְּסָעִיף י': **ח** (כט) **לֶחִי שֶׁעֲשָׂאוֹ וְכוּ'.** בַּגְּמָרָא אִיתָא דְּעוֹשִׂין לֶחִי אֲשֵׁרָה, וּמַשְׁמַע אֲפִלּוּ לְכַתְּחִלָּה. וְאֵין לְהַקְשׁוֹת, נְהִי דִּבְלֶחִי כֵּיוָן דְּאֵין צָרִיךְ שִׁעוּר לֹא שַׁיָּךְ בָּזֶה כְּתוּתֵי מִכְתַּת שִׁעוּרֵיהּ, וּכְדִלְקַמֵּהּ, מִכָּל מָקוֹם הָא אָסוּר בַּהֲנָאָה, יֵשׁ לוֹמַר, כֵּיוָן דְּהַלֶּחִי אֵינוֹ אֶלָּא לְצֹרֶךְ מְחִיצָה, וּבָהּ גּוּפָא לֹא מִשְׁתַּמֵּשׁ בְּמִידִי, לֹא חֲשִׁיב הֲנָאָה מַה שֶּׁנֶּהֱנֶה עַל יָדָהּ הָתֵּר טִלְטוּל [בֵּית מֵאִיר עַיֵּן שָׁם]: (ל) **כָּשֵׁר.** הַטַּעַם מִשּׁוּם דְּכֵיוָן דְּלֶחִי אֵין צָרִיךְ שִׁעוּר, דִּבְכָל שֶׁהוּא סַגִּי וּכְדִלְעֵיל בְּסָעִיף ג', אֲפִלּוּ מֵעֲצֵי אֲשֵׁרָה מַהֲנֵי, אַף עַל גַּב דַּעֲצֵי אֲשֵׁרָה עוֹמֵד לִשְׂרֵפָה וּכְמַאן דְּשָׂרוּף דָּמֵי וּמִכְתַּת כָּתוּת שִׁעוּרֵהּ, מִכָּל מָקוֹם הָא לֹא בָּעֵי שִׁעוּר, וְאַף עַל גַּב דְּהָא מִכָּל מָקוֹם בָּעֵי עַל כָּל פָּנִים שִׁעוּר בְּגָבְהוֹ עֲשָׂרָה טְפָחִים, כֵּיוָן דְּיָכוֹל לַעֲשׂוֹתוֹ קַו דַּק מְאֹד שֶׁל כָּל שֶׁהוּא (כד) לֹא הֶחְמִירוּ חֲכָמִים בְּשִׁעוּר זוּטָא כִּי הַאי. וְעוֹד תֵּרְצוּ בָּזֶה, (כה) דִּבְלֶחִי, אֲפִלּוּ הָיָה נִשְׂרָף הָעֵץ לְאֵפֶר וְהָיָה מְגַבֵּל לָאֵפֶר וּמְדַבֵּק לַכֹּתֶל גַּם כֵּן חָשִׁיב לֶחִי, וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְהֵא נִטָּל בְּרוּחַ, וְלָכֵן אֵין נִפְסָל מֵחֲמַת שֶׁעוֹמֵד לִשְׂרֵפָה: **ט** (לא) **וְאֵינָהּ נִרְאֵית לָעוֹמְדִים בַּחוּץ.** כְּגוֹן שֶׁהֶעֱמִיד הַלֶּחִי (כו) רָחֳבוֹ לְצַד אָרְכּוֹ שֶׁל מָבוֹי וְלֹא מָשַׁךְ קְצֵה רָחֳבוֹ קִמְעָא כְּלַפֵּי חוּץ אֶלָּא הִשְׁוָה חֻדּוֹ הַחִיצוֹן לְעֹבִי כֹּתֶל הַמָּבוֹי, וְדוֹמֶה כְּמִי שֶׁמּוֹסִיף עַל עֹבִי הַכֹּתֶל וְאֵינוֹ נִרְאֶה מִבַּחוּץ כְּלֶחִי, אֲבָל חֻדּוֹ הַפְּנִימִי נִרְאֶה לָעוֹמְדִים שָׁם בִּפְנִים, כָּזֶה ☜: (לב) **נֶגֶד חֲלַל הַמָּבוֹי.** כְּגוֹן שֶׁנָּתַן כָּל הַלֶּחִי לְחוּץ הַמָּבוֹי וְחֻדּוֹ הַפְּנִימִי עוֹמֵד אֵצֶל עֹבִי הַכֹּתֶל, אֲבָל לֹא הֶעֱמִידוֹ בְּשָׁוֶה לִשְׂפַת עֹבִי הַכֹּתֶל שֶׁל צַד תּוֹךְ הַמָּבוֹי, דְּאִם כֵּן לֹא הָיָה נִרְאֶה כְּלֶחִי אֶלָּא כְּמוֹסִיף עַל הַכֹּתֶל אַף לְהָעוֹמְדִים בִּרְשׁוּת הָרַבִּים, (כז) אֶלָּא הִרְחִיקוֹ מִזָּוִית עֹבִי הַכֹּתֶל שֶׁל צַד פְּנִים וְהֶעֱמִידוֹ לִשְׂפַת עֹבִי שֶׁל צַד אֲחוֹרֵי הַמָּבוֹי דְּעַל יְדֵי זֶה נִכַּר לְהָעוֹמְדִים בַּחוּץ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים נֶגֶד חֲלַל הַמָּבוֹי שֶׁהוּא לֶחִי, כָּזֶה ☜: (לג) **לָעוֹמְדִים בִּפְנִים.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר, לְאוֹתָן הָעוֹמְדִים תּוֹךְ הַמָּבוֹי אֵין הַלֶּחִי נִרְאֵית, שֶׁאֵין עֲשׂוּיָה בִּפְנִים: **י** (לד) **הִרְחִיק מֵהַכֹּתֶל שָׁלֹשׁ.** אַף עַל גַּב דִּכְבָר שְׁנָאוֹ בְּסָעִיף ו', חָזַר וּשְׁנָאוֹ לְאַשְׁמוּעִינָן שֶׁהוּא לְעִכּוּבָא: (לה) **אוֹ שֶׁהִגְבִּיהוֹ מֵהָאָרֶץ שָׁלֹשׁ.** הַיְנוּ אַף דְּאִית בַּלֶּחִי עֲשָׂרָה טְפָחִים. וְהַטַּעַם, דְּלֹא עֲדִיפָא מִמְּחִיצָה שֶׁנְּטוּלָה שְׁלֹשָׁה טְפָחִים מִן הָאָרֶץ דִּפְסוּלָה מִשּׁוּם דְּהָוֵי מְחִיצָה שֶׁהַגְּדָיִים בּוֹקְעִין תַּחְתֶּיהָ דְּלֹא שְׁמָהּ מְחִיצָה: (לו) **כָּשֵׁר.** מִטַּעַם לָבוּד, וְהָוֵי כְּמַלֵּא זֶה הַמָּקוֹם הַפָּנוּי: **יא** (לז) **שֶׁנִּזְדַּמֵּן לוֹ שָׁם מֵאֵלָיו.** כְּגוֹן שֶׁיָּצָא בְּלִיטָה מִכֹּתֶל הַמָּבוֹי בְּרֹאשׁוֹ בְּשִׁעוּר מֶשֶׁךְ גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים אוֹ שֶׁהֶעֱמַד שָׁם לְאֵיזֶה עִנְיָן. (כח) וַאֲפִלּוּ לֹא קְבָעוֹ הוּא בְּעַצְמוֹ אֶלָּא מֵעוֹלָם (כט) הוּא שָׁם, גַּם כֵּן כָּשֵׁר, דְּלֶחִי מִשּׁוּם מְחִיצָה וּמְחִיצָה הָעוֹמֶדֶת מֵאֵלֶיהָ כְּשֵׁרָה: (לח) **כְּגוֹן שֶׁהָיָה שָׁם לֶחִי אַחֵר וְכוּ'.** דַּהֲוָה לֵיהּ כְּאִלּוּ אָמַר עַל זֶה אֲנִי סוֹמֵךְ וְלֹא עַל זֶה, וַהֲוָה לֵיהּ הַאי כְּאִלּוּ אִדְחֵי מִתּוֹרַת לֶחִי [אוֹר זָרוּעַ (עירובין סי' קכא)]: (לט) **כְּאִלּוּ סָמְכוּ עָלָיו.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר, אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא סָמְכוּ עָלָיו בְּפֵרוּשׁ. אָכֵן אִם בְּפֵרוּשׁ לֹא סָמְכוּ עָלָיו, (ל) כְּגוֹן שֶׁלֹּא טִלְטְלוּ בְּשַׁבָּת שֶׁעָבְרָה עַל יְדֵי לֶחִי זוֹ וְלֹא הָיָה שָׁם לֶחִי אַחֵר, אֵינוֹ מוֹעִיל לְשֶׁבֶת הַבָּאָה עַד שֶׁיִּסְמְכוּ עָלָיו מֵעֶרֶב שַׁבָּת בְּפֵרוּשׁ: **יב** (מ) **לֶחִי הָעוֹמֵד כוּ'.** שִׁעוּר דְּבָרָיו כָּךְ הוּא, דְּהָא דְּכָתַב בְּסָעִיף י"א דְּלֶחִי הָעוֹמֵד מֵאֵלָיו וְסָמְכוּ עָלָיו מַהֲנֵי, דַּוְקָא אִם הַלֶּחִי אֵינוֹ בּוֹלֵט לְרָחְבוֹ שֶׁל מָבוֹי אַרְבַּע אַמּוֹת, אֲבָל אִם הוּא בּוֹלֵט וְיוֹצֵא מִכֹּתֶל הַבַּיִת לְרָחְבוֹ שֶׁל מָבוֹי אַרְבַּע אַמּוֹת, אָז נָפַק לֵהּ מִתּוֹרַת לֶחִי [מִשּׁוּם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ שִׁעוּר הֶכְשֵׁר שֶׁל אֹרֶךְ מָבוֹי שֶׁהוּא בְּאַרְבַּע אַמּוֹת וּכְדִלְקַמֵּהּ בְּסָעִיף כ"ו], וְשֵׁם כֹּתֶל מָבוֹי עֲלֵהּ, וְצָרִיךְ לֶחִי אַחֵר לְפֶתַח הַמָּבוֹי לְהַתִּירוֹ, אִם לֹא שֶׁהַמָּבוֹי אֵינוֹ מַחֲזִיק רָחְבוֹ רַק שְׁמוֹנֶה אַמּוֹת דְּאָז מֻתָּר בְּלֹא לֶחִי אַחֵר דְּהָוֵי עוֹמֵד כְּפֵרוּץ וְחָשִׁיב הַמָּבוֹי כְּסָתוּם מִכָּל הַצְּדָדִין וְכַנַּ"ל בְּסִימָן שס"ב סָעִיף ט': (מא) **מֵאֵלָיו.** דְּאִם הֶעֱמִידוֹ לְשֵׁם לֶחִי, אֲפִלּוּ רָחָב אַרְבַּע אַמּוֹת הָוֵי לֶחִי, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב בַּהַגָּ"הּ: (מב) **אַרְבַּע אַמּוֹת.** דְּאַרְבַּע אַמּוֹת הָוֵי שִׁעוּר כֹּתֶל מָבוֹי וְלֵיכָא הֶכְרָא

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ח (כד) תּוֹסָפוֹת (פ: ד"ה אבל) וּשְׁאָר פּוֹסְקִים. וּלְפִי זֶה, אִם עָשָׂה שְׁתֵּי מְחִצּוֹת וְלֶחִי, דְּקַיְימָא לָן בְּעָלְמָא דְּלֶחִי מִשּׁוּם מְחִצָּה וְהָוֵי כִּשְׁלֹשָׁה מְחִצּוֹת וּמִדְּאוֹרַיְתָא רְשׁוּת הַיָּחִיד הָוֵי לְרֹב פּוֹסְקִים עַל יְדֵי זֶה, אִם עָשָׂה הַלֶּחִי הַזֶּה מַעֲצֵי אֲשֵׁרָה לֹא יִהְיֶה רְשׁוּת הַיָּחִיד [דְּרַק לְעִנְיַן תִּקּוּן דֹּפֶן רְבִיעִי שֶׁהוּא מִדְּרַבָּנָן שַׁיָּךְ טַעַם זֶה]. וְאוּלַי דְּכַתּוּתֵי מִכְתַּת שִׁעוּרֵיהּ לֹא הָוֵי אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן וּלְחַמְרָא [פְּרִי מְגָדִים (מש"ז סק"ה), עַיֵּן שָׁם שֶׁהָאֲרִיךְ בָּזֶה]: (כה) וּלְפִי טַעַם זֶה אִם עוֹשֶׂה צוּרַת הַפֶּתַח דְּבָעִינַן קָנֶה מִכָּאן וְקָנֶה מִכָּאן וְקָנֶה עַל גַּבֵּיהֶן, אַף עַל גַּב דְּסַגִּי בְּכֻלָּן בְּמַשֶּׁהוּ מִכָּל מָקוֹם אִם עָשָׂה הַקָּנֶה שֶׁעַל גַּבֵּיהֶן מַעֲצֵי אֲשֵׁרָה לֹא מְהַנֵּי [פְּרִי מְגָדִים (א"א סק"ז)]: **ט** (כו) רַשִׁ"י (ט: ד"ה נראה מבחוץ): (כז) הַסְכָּמַת רֹב אַחֲרוֹנִים: **יא** (כח) אֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק יב) בְּשֵׁם עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ (ש"א ס"ח). וּבְלֹא סָמְכוּ עָלָיו, אֲפִלּוּ עֲשָׂאוֹ הוּא בְּעַצְמוֹ כֵּיוָן שֶׁלֹּא קְבָעוֹ לְשֵׁם לֶחִי לֹא מְהַנֵּי: (כט) כְּגוֹן שֶׁגָּדַל שָׁם אִילָן: (ל) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ט) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים:

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah